

Strategisk handlingsplan

2023-2026

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

Glede og engasjement på Millenniumsrommet på Rockheim. Foto: Wil Lee-Wright

Foto forside: Trondheim kunstmuseum. Foto: Wil Lee-Wright.

Innhold

Forord	5
Museene i Sør-Trøndelag	6
Innledning	9
Museene i Sør-Trøndelags samfunnsoppdrag	13
Solid kunnskapsproduksjon	14
Relevant formidling	17
Helhetlig samlingsutvikling	18
Trygg ivaretaking	21
Aktiv samhandling	22
Organisasjon og økonomi	24

Visjon og verdier

Visjon: Vi forteller historia, utfordrer samtida og preger framtida

Verdier: Modig – Inkluderende – Skapende - Troverdige

Fra Oppdalstunet, Sverresborg Trøndelag Folkemuseum. Foto: Studio Prud

Forord

Denne strategiske handlingsplanen for Museene i Sør-Trøndelag (MiST) gjelder for perioden 2023-2026. MiST skal nå sine mål som samlet enhet noe som innebærer at roller, arbeidsoppgaver og måloppnåelse fordeles på museene som utgjør den organisatoriske enheten MiST.

Drift og utvikling av en organisasjon er en kontinuerlig prosess som krever oppmerksomhet både på nåtid og framtid. Denne planen omhandler en kort tidsperiode på 4 år. Det er derfor ulik «modningsgrad» på mål og tiltak. Vi har valgt å kalle denne planen en strategisk handlingsplan og den skal være MiSTs viktigste interne styringsdokument den neste 4-årsperioden.

Planen inneholder ambisjoner, retningsvalg og prioriteringer. Løsninger, gjennomføring og konkretisering skal skje gjennom 2-årige handlingsplaner som skal utarbeides av det enkelte museum/avdeling, og gjennom utredninger og vedtak for større felles arbeidsområder og – oppgaver. MiST omfatter som samlet enhet 12 museer med til sammen 27 besøkssteder med stor variasjon.

Mye godt og nødvendig arbeid som foregår i hverdagen, blir ikke omtalt i dette plandokumentet – dette arbeidet må fortsette. Samtidig endrer samfunn og omgivelser seg noe som fordrer at vi som organisasjon må vurdere nødvendigheten av, og måten, ting gjøres på.

Både Kulturmeldingen¹ og Museumsmeldingen² løfter fram betydningen av museene. Museumsmeldingen fastslår at museene er sentrale aktører i den grunnleggende infrastrukturen for demokrati og frie ytringer. Dette underbygger MiST sitt samfunnsoppdrag.

I arbeidet har vi vektlagt viktigheten av å forankre vårt arbeid i FNs bærekraftsmål basert på de tre dimensjonene; miljømessig bærekraft, sosial bærekraft og økonomisk bærekraft. Det er en selvfølge at MiST skal bidra aktivt til å nå FNs bærekraftsmål i all vår virksomhet.

I utarbeidelsen av planen har vi ønsket å få innspill fra interessentlandskapet vårt og har gjennomført innspillmøter med eiere (stiftelser, Trøndelag fylkeskommune og kommuner) samt historielag og museenes venneforeninger.

I tillegg er den strategiske handlingsplanen et resultat av en prosess med innspill og medvirkning fra organisasjonen.

De tydelige signalene fra Stortinget og Trøndelag fylkeskommune underbygger betydningen av museenes arbeid. Dette er det godt å få bekreftet, men samtidig må vi minne om at det må følges opp av praktisk politikk og finansielle rammer også framover. MiST skal også selv arbeide aktivt for å øke sine egeninntekter for å få større økonomisk handlingsfrihet til utvikling.

Trondheim, 15. desember 2022.

Ellen T. Klingenberg
Styreleder

Karen Espelund
Administrerende direktør

¹Meld. St. 8 (2018 – 2019) Kulturens Kraft – Kulturpolitikk for framtida

²Meld. St. 23 (2020-2021) Musea i samfunnet. Tillit, ting og tid

Museene i Sør-Trøndelag

Nasjonale og regionale føringer

MiST skal i løsningsen av vårt samfunnsoppdrag bygge opp under nasjonale, regionale og lokale føringer.

Sentralt står:

Stortingsmelding 23 (2020-21) Musea i samfunnet. Tillit, ting og tid.

Meldingen gir en god beskrivelse av hva et godt museum og hva samfunnsoppdraget er. Målet for meldingen er å dra linjer for utviklingen av museumssektoren i et generasjonsperspektiv. Den slår fast at det er avgjørende viktig at museene fortsatt inngår i en infrastruktur for frie ytringer og faglig autonomi, som et demokratisk samfunn trenger for å være sunt og levekraftig. Et samlet Stortinget sluttet seg til denne meldingen 8. juni 2021. Vi synes derfor at dette er en tydelig og god rettesnor for vårt arbeid.

Stortinget har vedtatt at sektorens mål skal nås gjennom:

- Solid kunnskapsproduksjon
- Relevant formidling
- Helhetlig samlingsutvikling
- Trygg ivaretaking
- Aktiv samhandling

Vi har valgt å legge dette til grunn for vår plan – supplert av mål og tiltak for egen organisasjon og for økonomi.

Stortingsmelding 16 (2019-2020) Nye mål i kulturmiljøpolitikken. Engasjement, bærekraft og mangfold.

Meldingen er også retningsgivende for vårt arbeid. Meldingen innfører begrepet kulturmiljø som et samlebegrep for kulturminner, kulturlandskap og kulturmiljø. Sammenhengen mellom natur- og kulturmiljø er Klima og miljødepartementets hovedsynspunkt.

Meldingen har 3 nasjonale hovedmål:

- Alle skal ha mulighet til å engasjere seg og ta ansvar for kulturmiljø
- Kulturmiljø skal bidra til bærekraftig utvikling gjennom helhetlig samfunnsplanlegging
- Et mangfold av kulturmiljø skal tas vare på som grunnlag for kunnskap, opplevelse og bruk

Meldingen peker også på at kulturarv har miljømessige, sosiale, kulturelle og økonomiske effekter, både lokalt, regionalt og nasjonalt, og at kulturarv er en bidragsyter til å oppnå bærekraftsmålene. Meldingen peker på museumssektoren som en samarbeidspartner, og nevner bl.a. Rørosmuseets rolle som verdensarvsenter.

Regionale føringer:

Trøndelag fylkeskommune er en viktig regional aktør og viktig partner for MiST. *Trøndelagsplanen 2019-2030* løfter følgende mål der MiST er sentral bidragsyter som regionens største profesjonelle kulturinstitusjon:

- I 2030 er kunst og kultur en viktig drivkraft for samfunnsutvikling i Trøndelag
- I 2030 skal god livskvalitet og mangfold kjennetegne Trøndelag
- I 2030 er Trøndelag best i Norge på regional samhandling

Balansekunst – kulturstrategi for Trøndelag er en konkretisering av Trøndelagsplanen på kulturområdet og relevant for MiST.

Følgende regionale planer er også relevante:

- *Regional plan for kulturmiljø i Trøndelag 2022-2030 (2021)*
- *Regionplan for Røros bergstad og Circumferensen (Sør-Trøndelag og Hedmark fylkeskommuner 2012)*

Fra Olavsgruva på Røros - ett av to gruveanlegg som MiST forvalter. Foto: Mats Jørgensen

FNs bærekraftsmål – sentrale for alle

En annen sterk føring er FNs bærekraftsmål som alle skal, og må, forholde seg til. Vår rolle er å løfte hvordan natur, kultur, samfunn og miljø, spiller sammen og inngår i en større sammenheng, og gjennom det utløse et engasjement rundt kunsten og kulturarven vår som gir refleksjon og læring og samtidig bidrar til et større fellesskap.

Samtlige 17 bærekraftsmål er relevante for alle, eller for enkelte, av museene, men vi har valgt ut 4 mål som alle MiST-museene skal ta del i og bidra til å realisere. Målet er at vi skal klare å skape et felles språk og tydeliggjøre det mulighetsrommet som kan finnes mellom bærekraft, kunst, kultur og museum.

Mål 3

God helse og livskvalitet

God helse er en grunnleggende forutsetning for menneskers mulighet til å nå sitt fulle potensiale og for å bidra til utvikling i samfunnet. Kulturens betydning for folkehelsen er dokumentert gjennom HUNT prosjektet. Museene bidrar både som sosial arena og arena for livslang læring.

Mål 4

God utdanning

Bidra til å nå delmål 4.7. Innen 2030 sikre at alle elever og studenter tilegner seg den kompetanse som er nødvendig for å fremme bærekraftig utvikling, blant annet gjennom utdanning for bærekraftig utvikling og livsstil, menneskerettigheter, likestilling, fremme av en freds- og en ikkevoldskultur, globalt borgerskap og verdsetting av kulturelt mangfold og kulturens bidrag til bærekraftig utvikling.

Mål 11

Sammen med kommuner og lokalsamfunn løfter vi også fram:

Bærekraftige byer og lokalsamfunn med delmål 11.4 Styrke innsatsen for å verne og sikre verdens kultur- og naturarv som vårt primære arbeidsområde.

Mål 16:

Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner – er vår felles grunnmur. Vi skal være en velfungerende institusjon som inngir tillit og gir folk kunnskap og opplevelser som grunnlag for engasjement og deltakelse – **medborgerskap**.

Museene med supplerende ansvar for enkelte av bærekraftsmålene

Det enkelte museum i MiST-fellesskapet tar sterkere eierskap til andre av bærekraftsmålene som deres mer spesifikke samfunnsoppdrag underbygger. Slik skal vi omsette strategiene i aktiv handling gjennom operasjonalisering.

Ansvar i egen organisasjon

Våre egne ambisjoner om bærekraftig drift i egen organisasjon skal framkomme i den daglige driften.

Etisk regelverk:

ICOMs³ etiske regelverk gjelder for MiST som organisasjon, for styret og alle ansatte.

Museumsdefinisjonen gjeldende fra 2022:

Et museum er en ikke-kommersiell, permanent institusjon i samfunnets tjeneste som forsker på, forvalter og formidler materiell- og immateriell kulturarv. Museene er åpne for publikum, tilgjengelige og inkluderende, og fremmer mangfold og bærekraft. De arbeider og kommuniserer etisk og profesjonelt med deltakelse fra/ i samhandling med samfunnet, og tilbyr varierte opplevelser for utdanning, fornøyelse, refleksjon og kunnskapsdeling.

³International Council of Museums: <https://icom.museum/en/>

Viktigste prioriteringer i perioden 2023 - 2026

- Forbedret samlingsforvaltning med særlig vekt på trygg ivaretaging.
- Styrket formidlingsarbeid overfor målgruppen barn og unge.
- Planlegging, finansiering og gjennomføring av MiSTs kulturbyggprosjekter:
  - o Utbygging ved Rørosmuseet.
  - o Nytt Kunst- og designmuseum i Trondheim.
  - o Norsk Havbruksmuseum etablert ved Kystmuseet.

Tegnspråklig omvisning i Rom X, Norsk Døvemuseum. Foto: Wil Lee-Wright

MiSTs samfunnsoppdrag

At musea våre er sentrale aktører i den grunnleggjande infrastrukturen for demokrati og frie ytringar, står fast.

(Meld.St.23 Musea i samfunnet Tillit, ting og tid)

Samfunnsaktør og samhandling

- MiST skal være en aktiv og tydelig samfunnsaktør.
- FNs bærekraftsmål skal være rettesnor i all vår virksomhet.
- MiST skal på faglig grunnlag være offensivt rettet mot omgivelsene, profesjonell i arbeidsform og faglige prioriteringer og søkende i spørsmålsstillinger, innfallsvinkler og samarbeidsformer.
- MiST skal ha solid regional og lokal forankring og framstå som en viktig møteplass for regionens befolkning. MiST skal bidra til at mennesker kan bli trygg på seg sjøl, ha respekt for andre og sammen utvikle gode fellesskap.
- MiST har nasjonalt ansvar gjennom Det nasjonale museet for musikk, Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum med ansvar for kunsthåndverk og design, og Norsk Døvemuseum som er et nasjonalt museum for døves og hørselshemmedes kultur, språk og historie. Rørosmuseet er verdensarvsenter i verdensarven Røros bergstad og Circumferensen.
- MiST skal i samarbeid med Saemien Sijte og Trøndelag fylkeskommune arbeide for å synliggjøre samisk kulturarv og tilstedeværelse i regionen.
- MiST skal legge til rette for å øke den frivillige innsatsen. Frivillige er både en ressurs for arbeid, lokal forankring og eierskap, og en målgruppe for livslang læring og formidling.

Solid kunnskapsproduksjon og relevant formidling

- MiST skal være en kunnskapsinstitusjon og vi skal være kunnskapsbasert i alt vårt arbeid. Å formidle og tilgjengeliggjøre kunnskapen museene sitter på til ulike brukergrupper, er en viktig oppgave for museene. Vår formidling skal strekke seg utover de fysiske rammene til museet og skape grunnlag for kritisk refleksjon.
- Kunstmuseene har en særskilt rolle i arbeidet med samtidsuttrykk og forståelse for kunst og form. Kunstmuseene skal også være i forkant med å formidle nye internasjonale strømninger og impulser.
- Kunsten og kulturarven er en veiviser mot en ukjent framtid og et referansepunkt til fortida.
- MiST skal være en relevant og sentral aktør i det norske museumslandskapet gjennom å være den viktigste forvalteren og formidleren av kulturarven i vår region. Vi skal løfte fram den store sammenhengen mellom gjenstand, bygning, landskap, menneske, historie og samfunn. Vi skal sette regionens historie og samtid i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv.

Helhetlig samlingsutvikling og trygg ivaretaking

- Samlingene er en gave fra fortida til framtida, og vår oppgave er å overlevere dem til framtidige generasjoner.
- MiST skal registrere og forvalte sine immaterielle og materielle samlinger, anlegg og bygg på en trygg og god måte.
- MiST skal ha ei koordinert samlingsutvikling som sikrer representativitet.

Familieaktiviteter på Trondheim kunstmuseum. Foto: Wil Lee-Wright

Solid kunnskapsproduksjon

Musea er kjelder til kunstnarleg, kulturell og historisk djupnekunnskap.

Kulturdepartementet meiner at musea framover skal ha ei endå tydelegare rolle som kunnskapsinstitusjonar, knytt til forskning, immateriell kulturarv, kulturelt samspel og kritiske perspektiv.

(Meld.St.23 Musea i samfunnet Tillit, ting og tid)

MiST legger OECDs definisjon av forskning og utviklingsarbeid (FoU) til grunn for sin forståelse av solid kunnskapsproduksjon. Erfaringsbasert kunnskap er en viktig del av utviklingsarbeidet.

Overordna mål:

Solid kunnskapsproduksjon skal være grunnlaget for MiSTs arbeid med relevant formidling, helhetlig samlingsutvikling, trygg ivaretaking og aktiv samhandling. All kunnskapsproduksjon skal ha forankring i museets handlingsplan og ende opp i formidling for en definert målgruppe.

Mål/tiltak:

- Det skal i løpet av 2023 utarbeides en ny felles plan for kunnskapsproduksjon for perioden 2023-2026.
- Hvert museum i MiST skal i sine handlingsplaner ha realistiske årsplaner for kunnskapsproduksjon. Tid og ressurser skal sikres gjennom prioritering, kunnskapsproduksjonen skal kvalitetssikres, dokumenteres og synliggjøres.
- Den erfaringsbaserte kunnskapen som trengs for å drifte og vedlikeholde antikvariske anlegg og gjenstander skal tas vare på.
- MiST skal videreutvikle et godt institusjonelt samarbeid med NTNU og andre aktuelle aktører fra UH-sektoren. Samarbeidet omfatter både forskningssamarbeid og bruk av museene som læringsarena. MiSTs masterstipend skal videreføres og utvikles.
- MiST skal initiere minst ett større forskningsprosjekt i samhandling med UH-sektoren i løpet av perioden.
- MiST vil igangsett minst ett større kunnskapsutviklingsprosjekt som samarbeid mellom to eller flere museer i perioden.
- MiST skal være synlig i samfunnsdebatten.
- MiST skal sikre faglig utvikling og gode utviklingsmuligheter for de som arbeider med kunnskapsproduksjon.
- MiST skal følge opp og støtte opp under arbeidet for at museene får fri tilgang til forskningslitteratur og andre bibliotekressurser.
- Orkla Industrimuseum skal bli regionalt kompetansesenter for industrihistorie.
- Kystmuseet i Sør-Trøndelag skal bli nasjonalt kompetansesenter for havbrukshistorie.
- Rørosmuseet er i 2026 fortsatt den viktigste kunnskapsleverandøren i Verdensarven Røros bergstad og Cirkumferensen.
- MiSTs datterselskap Museumsforlaget AS er viktig for dokumentasjon og formidling av kunnskap. Museumsforlaget skal arbeide aktivt for å utvikle en digital publiseringskanal som synliggjør og tilgjengeliggjør kunnskapsproduksjon i museene for et bredt publikum.

Forskning og utviklingsarbeid (FoU)

er kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap – herunder kunnskap om mennesket, kultur og samfunn – og omfatter også bruken av ny eller eksisterende kunnskap til å finne nye anvendelser (OECD).

I desember 2021 ble den fellesnordiske tradisjonen med klinkbygde båter innskrevet i UNESCOs liste over menneskehetens immaterielle kulturarv. Museet Kystens Arvs har siden 1989 bygd nesten 300 klinkbygde båter.

Foto: Synlig.no

Relevant formidling

Å formidla kunnskapen dei sit på til ulike brukargrupper, er ei hovudoppgåve for musea.

(Meld.St.23 Musea i samfunnet Tillit, ting og tid)

Overordna mål:

- Vi vil berøre vårt mangfoldige publikum. Vår formidling skal være tilgjengelig for alle, strekke seg utover de fysiske rammene til museet og gi opplevelser og kunnskap som grunnlag for selvstendig refleksjon.

Mål/tiltak:

- Med utgangspunkt i *Strategiplan- formidling barn unge - MiST 2022-2024* utarbeides det en ny strategiplan for formidling for perioden 2023-2026 som dekker alle MiSTs målgrupper. Målgruppene skal defineres og prioriteres.
- Vi skal skaffe oss god kunnskap om våre besøkende og tilpasse formidlingen til definerte målgrupper.
- Alle museene skal lage utstillings- og publikumsprogram for planperioden som en del av sine handlingsplaner.
- MiST vil synliggjøre et samlet felles pedagogisk tilbud knyttet til læreplaner for barnehage, grunnskole og videregående skole i hele regionen.
- MiST skal gjennom kunnskapsbasert formidling være synlig som kunnskapsinstitusjon.
- Kompetansen i digital formidling skal økes. Det skal i planperioden igangsettes minst et felles prosjekt i digital formidling der alle museene er med for å sikre utvikling og kompetanseheving. Prosjektet skal munne ut i en digital formidlingsstrategi for MiST.

Musikalsk omvisning ved Ringve Musikkmuseum. Foto: Wil Lee-Wright

Helhetlig samlingsutvikling

Samlingane utgjør eit unikt kjeldemateriale for forskning, og originalgjenstandar og dokument gjer noko med dei som ser dei. Autensitet er slik ei særeige utgangspunkt for formidling i museum.

(Meld.St.23 Musea i samfunnet Tillit, ting og tid)

MiST samlinger består av

- Gjenstander
- Kunstverk
- Digitalt materiale
- Audiovisuelt materiale
- Fotografi
- Privatarkiv
- Kulturhistoriske bygninger
- Kulturmiljø og anlegg. Flytende fartøy, togmateriell, gruver, kjøretøy
- Immateriell/erfaringsbasert kunnskap

Overordna mål:

- Samlingene er vår viktigste kilde for kunnskap. MiSTs samlinger skal være dekkende og balansert med tanke på mangfold og representativitet både lokalt, regionalt og nasjonalt. Samlingene skal dekke både fortid og samtid.

Mål/tiltak:

- Dokumentasjon og registrering av samlingene skal prioriteres.
- Hvert museum skal ha oversikt over sine samlinger som grunnlag for utvikling. Dette innebærer at museene må ha langsiktighet i arbeidet.
- Med utgangspunkt i museenes planer har MiST i 2026 en klar og samordnet strategi med handlingsplaner for trygg ivaretaking og helhetlig samlingsutvikling.
- Museene i MiST skal jobbe bevisst og planmessig med immateriell kulturarv.
- MiST har i 2026 et godt system for en koordinert innsamling fra nær fortid og samtid.

Fra utstillingen *Ta deg TID* vist i 2021, Nordenfjeldske Kunstimuseum. Foto: Wil Lee-Wright

Trygg ivaretaking

Å ta vare på gjenstandssamlinger i musea krev gode tilhøve for oppbevaring og tilstrekkeleg grad av sikring.

(Meld.St.23 Musea i samfunnet Tillit, ting og tid)

Overordna mål:

- MiST har i 2026 etablert en felles avdeling som skal sikre trygg ivaretaking av våre samlinger. Avdelingen har nødvendig kompetanse og gode magasinlokaler.

Mål/tiltak:

- Det etableres en felles avdeling som har ansvaret for trygg ivaretaking av samlingene MiST har ansvar for. Dette skal utredes og iverksettes så snart som mulig i perioden. Arbeids- og ansvarsfordeling mellom den nye avdelingen og museene skal avklares.
- MiST skal skaffe seg oversikt og utarbeide en plan for bevaring av digitale og digitaliserte samlinger i samarbeid med Nasjonalbiblioteket, Arkiverket og Kulturdirektoratet.
- Dokumentasjon og registrering av samlingene skal prioriteres.
- MiST skal gjennomføre en vurdering av, og lage en overordnet plan for forvaltning av sine kulturhistoriske bygninger, kulturmiljø, fartøy og tekniske og industrielle kulturminner.
- MiST skal arbeide aktivt for å sikre og utvikle bygningsvernkompetanse og arbeide for at museenes bygningsvern-avdelinger blir en del av Riksantikvarens strategi for bygningsvern-senter/regionale rådgivingstjenester.
- Eierskap og klare avtaler til gjenstandene i samlingen er en forutsetning for trygg ivaretaking. Det skal igangsettes en prosess sammen med eierstiftelsene og andre eiere for å bringe dette i orden.
- Arbeidet med registrering og ivaretaking av samlingene til Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum prioriteres fortsatt.
- Alle museene skal ha en oppdatert sikringsplan for sine bygg og anlegg.
- Arbeidet MiST gjør for å ta vare på sine samlinger skal synliggjøres. MiSTs kompetanse knyttet til bygningsvern og andre konserveringsfag bør på sikt være tilgjengelig for omgivelsene for å bidra til at kulturminner blir tatt vare på.

Fra Trondheim kunstmuseums magasin på Dora. Foto: Ann Siri Garberg

Aktiv samhandling

Musea må vera særleg opptekne av si eiga rolle som ein samhandlande aktør med samanbindingskraft på tvers av fagfelt, institusjonar, brukargrupper og interessentar

(Meld.St.23 Musea i samfunnet Tillit, ting og tid)

Overordna mål:

MiST vil gjennom medvirkning og påvirkning i aktiv samhandling internt og eksternt nå sine mål.

Mål/tiltak

- MiST skal utvikle et godt nettverk overfor beslutningstakere på alle forvaltningsnivå.
- MiST skal bidra til at det blir utviklet et godt institusjonelt samarbeid mellom MiST og ulike departement, direktorat, fylkeskommunens ulike avdelinger og kommuner for å fremme arbeidet for å løse sammenfallende oppgaver som inngår i vårt samfunnsoppdrag.
- MiST skal sikre et godt og utviklende samarbeid med museenes eierstiftelser.
- MiST skal være åpen for samarbeid med næringslivet.
- MiST skal bidra i samarbeid med andre museer og kulturinstitusjoner og være åpen for felles løsninger og prosjekter.
- MiST skal være åpen og aktiv for samarbeid med utøvende kulturarbeidere.
- MiSTs medarbeidere skal engasjere seg og bidra i de nasjonale museumsnettverkene. Arbeidet skal være forankret institusjonelt i MiST.
- MiST vil videreutvikle et gjensidig institusjonelt samarbeid med UH-sektoren.
- MiST skal engasjere seg i internasjonale prosjekt så lenge prosjektet er forankret i MiSTs strategi og handlingsplaner.
- I planperioden skal det startes interne fellesprosjekt mellom to eller flere av museene i MiST. Prosjektene skal ha forankring i ledergruppen i MiST.
- MiST vil utvikle og synliggjøre et samlet felles pedagogisk tilbud knyttet til læreplaner for barnehage, grunnskole og videregående skole i hele regionen. Dette tilbudet skal finansieres ved hjelp av en stor andel private midler.
- MiST skal være åpen og legge til rette for å øke den frivillige innsatsen.
- Det skal utvikles klare samarbeidsavtaler med museenes venneforeninger.
- MiST skal utvikle system og arbeidsformer som sikre at kunnskapsproduksjon gjort av frivillige blir ivaretatt og synliggjort.

Organisasjon og økonomi

Det overordna siktemålet skal vera effektiv ressursbruk gjennom sterke institusjonar med brei fagleg kompetanse og med ei heilskapleg og gjennomtenkt organisasjonsform

(Meld.St.23 Musea i samfunnet Tillit, ting og tid)

Overordna mål

MiST skal ha en hensiktsmessig, effektiv og kompetent organisasjon med medarbeidere som trives for å sikre at vi når våre mål. Vi vil øke vår egeninntjening gjennom å øke publikumsinntektene og å framstå som en god og attraktiv samarbeidspartner for private bidragsytere.

Overordnede mål for økonomi og personell

- Økonomistyring: MiST skal budsjettere og avsette 1 % av omsetningen, slik at MiST gradvis bygger opp sin egenkapital for å redusere økonomisk risiko og bidra til fremtidig handlingsrom.
- Maksimalt 60 % av MiSTs samlede omsetning skal gå til personalkostnader, for å gi organisasjonen mest mulig handlingsrom innen driften.
- Med fokus på psykososialt arbeidsmiljø vil MiST legge til rette for å nå nærværsprosenten på 95 %.
- MiSTs totale egeninntekter skal ha en årlig økning på minst 2 %.

Organisasjon og økonomi

Mål/tiltak:

- Organisasjonen må stadig utvikles for å være en attraktiv og faglig sterk arbeidsplass. Dette oppnås gjennom systematiske tiltak for å sikre at ressurser og kompetanse blir utviklet og brukt på en god måte for å få en profesjonell organisasjon med evne til fornyelse og problemløsning. Helhetlig tenking, samarbeid, medarbeidermedvirkning, tydelig ledelse og god kommunikasjon skal bidra til at vi benytter de samlede ressursene og kompetansen på tvers av enkeltmuseene.
- MiST skal tiltrekke, utvikle og beholde kompetente og utviklingsorienterte medarbeidere, og i sin rekruttering arbeide for større mangfold og likestilling.
- Det daglige arbeidet skal ivaretas gjennom et godt integrert HMS-system med vekt på både fysisk- og psykososialt arbeidsmiljø.
- Det skal jobbes systematisk med kompetanseutvikling på flere områder:
  - o I 2026 skal alle museene ha kompetanse og ressurser som gjør dem i stand til å ivareta samfunnsoppdraget.
  - o Det skal jobbes kontinuerlig med kompetanseutvikling for ledere og medarbeidere. Dette innebærer både lederutvikling, faglig utvikling, prosess- og prosjektledelse, og interne rutiner og systemer.

Museumsbutikk, Orkla Industrimuseum. Foto: Stine Aasløkk

- I 2026 skal MiST ha foretatt en gjennomgang av dagens fordeling mellom museene av det faste driftstilskuddet for å sikre at ressursene er fornuftig fordelt i forhold til dagens faglige krav, behov og aktivitet.
- MiST vil arbeide for at det offentlige tilskuddet minimum økes i takt med lønns- og prisvekst.
- I 2026 har MiST fortsatt en stabil og robust driftsøkonomi og god økonomistyring.
- I 2026 skal MiST ha økt sine egeninntekter. Dette gjelder både i forhold til private bidrag til finansiering av anlegg og prosjekt, og økt egeninntjening på publikumsinntekter som billettinntekter, arrangement, salg av tjenester, butikk og kafe.
- MiST skal øke sin kompetanse og utvikle en strategi for økonomisk samarbeid med næringsliv og private aktører.
- MiST skal ha en kompetent og effektiv fellestjeneste som støtter museene gjennom å levere gode tjenester slik at museene når sine mål.
- I løpet av planperioden skal det foretas en gjennomgang og avklare hvilke arbeidsoppgaver og hvilken kompetanse og ressurser det er hensiktsmessig å organisere som fellestjenester.
- Det etableres felles fagutvalg med klare mandat til å arbeide med koordinering og utvikling innenfor følgende fagområder:
  - o Formidling
  - o Kunnskapsproduksjon
  - o Helhetlig samlingsutvikling
- I 2026 har MiST velfungerende felles driftsgrupper med klare mandat innenfor:
  - o FDV av bygninger og anlegg (sikringsutvalg)
  - o Markedsføring
  - o Butikk, salg og service som har til oppgave å optimalisere drift og resultat innenfor sitt fagområde
- Gjennom eierskap i KulturIT vil MiST bidra til at det med sterk brukermidvirkning utvikles velfungerende og framtidsrettede IT-løsninger for alle sider av driften.
- Alle MiSTs IT-løsninger skal være kompatible.
- Organisasjonen skal ta i bruk det digitale arkiv- og saksbehandlingssystemet mer aktivt.
- Den digitale kompetansen i organisasjonen skal økes i takt med den teknologiske utviklingen.
- Det skal i 2023 utarbeides en handlingsplan for målrettet kommunikasjon internt og eksternt.
- Rustkammeret skal overføres fra Forsvarets museer til MiST. Dette vil kunne skje innen 2024 under forutsetning av tilfredsstillende rammevilkår. Organisering og innfasing må da forberedes.

Bærekraftig drift

Mål

MiST skal gjennom egen drift bidra aktivt til å nå FNs bærekraftsmål.

Energi

MiST skal redusere eget energiforbruk gjennom å gjennomføre tiltak for alle bygg.

Reiser

MiST skal redusere CO² utslipp fra reiser. Bruken av digitale møter og digital samhandling skal utvikles. Vi vil tilrettelegge og motivere ansatte til å gå, sykle eller bruke kollektivtrafikk. MiST vil fullelektrisere sine transportmidler ved nyanskaffelser.

Innkjøp

MiST skal sikre at anskaffelsesprosessen ivaretar krav til økonomi og bærekraft. Mulighet for gjenbruk eller reparasjon skal være undersøkt før innkjøp. For å imøtekomme Åpenhetslovens krav, skal vi gjennomføre løpende aktsomhetsvurdering av forretningspartnere. Vareutvalget i våre butikker skal ha en klar og synlig bærekraftsprofil.

Gjenbruk og avfall

MiST skal redusere avfallsmengden.

Utvikling av anlegg

MiST skal utvikle og tilrettelegge miljøvennlige anlegg og tilrettelegge for økt biologisk mangfold i sine uteområder.

Rapportering/organisering

Organisering og rapportering på miljøområdet nedfelles i MiSTs HMS-system.

Store byggeprosjekt – gode rammevilkår for museenes samfunnsoppdrag

Gode, tilrettelagte og energieffektive lokaler er svært viktig for virksomheten vår. Planlegging og gjennomføring av byggeprosjekter krever kompetanse og ressurser. I planperioden har vi følgende mål:

- Et felles magasin for bevaring av gjenstander skal være etablert.
- Utbyggingen ved Rørosmuseet skal være igangsatt for å ivareta kravet om økte formidlingsarealer bl.a. til verdensarvopdraget.
- Nytt Kunst- og designmuseum i Trondheim skal være konkretisert og realiseringsprosessen igangsatt med utgangspunkt i definerte mål og ambisjoner
- Norsk Havbruksmuseum er etablert som et nasjonalt oppdrag finansiert av Nærings- og fiskeridepartementet.

Det nye bygget på Orkla Industrimuseum inneholder jernbaneverksted, magasin og arkiv, kontorer og renoverte utstillingslokaler. Bygget åpnet i juni 2022.

Foto: Stine Aasløkk

Rindal skimuseum

Trondheim kunstmuseum

